

M

Directeur Wetgeving en Juridische Zaken
Postbus 20301
2500 EH DEN HAAG

Reclassering Nederland
Landelijk kantoor

Vivaldiplantsoen 100-200
3533 JE Utrecht
Postbus 8215
3503 RE Utrecht
(T) 088 - 804 1000
(I) www.reclassering.nl

Datum 6 september 2018
Onderwerp Consultatie conceptwetsvoorstel uitbreiding
slachtofferrechten

Briefnummer
Contactpersoon
Telefoon
E-mailadres

Op 22 juni 2018 heb ik het conceptwetsvoorstel van de uitbreiding van slachtofferrechten ontvangen. Hierbij doe ik u, mede namens het Leger des Heils, Jeugdbescherming & Reclassering en de Stichting Verslavingsreclassering GGZ (hierna te noemen de 3RO), een reactie toekomen. Daarbij ga ik in op een aantal hoofdpunten.

Inleiding

De reclassering streeft ernaar om te voorkomen dat haar cliënten opnieuw delicten plegen door in een vroege fase invloed uit te oefenen op criminele carrières en perspectief te bieden op een zinvol bestaan zonder criminaliteit. Reclasseringswerkers maken daarbij gebruik van hun kennis en vaardigheden op het gebied van risicobeheersing en gedragsbeïnvloeding. Hierbij maken ze een afweging of het werken aan herstel tussen dader en slachtoffer nodig en wenselijk is om recidive te voorkomen. Herstelgericht werken is onderdeel van 'werken in gedwongen kader'. Voor daadwerkelijke herstelbemiddeling of mediation in strafzaken werkt de reclassering samen met gespecialiseerde organisaties.

Verschijningsplicht

De 3RO heeft al eerder op de verplichte verschijningsplicht van de verdachte een reactie gegeven tijdens de consultatie op de herziening van het wetboek van strafvordering (artikel 4.1.2.3 lid 1 sub g- oproepen- en aanwezigheid verdachte ter zitting /artikel 4.2.1.1a.). Alhoewel de 3RO het uiteraard ook van belang acht oog te hebben voor het slachtoffer, heeft de 3RO ten opzichte van dit wetsartikel inhoudelijke bezwaren.

Met dit voorstel wordt geen rekening gehouden met aspecten zoals de actuele mentale en/of fysieke toestand van de verdachte. Verplichte aanwezigheid kan

in dergelijke situaties leiden tot verslechtering van zijn toestand en onevenredige schade bij de verdachte.

Ook kan de reclassering soms vermoeden dat de verschijning een averechts effect kan hebben voor het slachtoffer bijvoorbeeld door een ernstige stoornis met betrekking tot zelfinzicht bij de dader.

In sommige situaties moet daarom afgezien kunnen worden van de verplichte aanwezigheid. Ik adviseer derhalve deze bepalingen te wijzigen met dien verstande dat in geval er sprake is van verdenking van de genoemde gewelds- en zedenmisdrijven en het aannemelijk is dat verdachte vanwege lichamelijke dan wel psychische beperkingen niet in staat is ter zitting te verschijnen, de rechtbank mag afzien de verdachte verplicht ter zitting te laten verschijnen. Advies: de rechter 'kan' bevelen dat de verdachte in persoon op de terechtzitting zal verschijnen.

Het voorstel roept tenslotte de volgende vraag op: Is er vanuit pragmatische redenen gekozen voor enkel de voorlopig gehechte verdachte? Immers, de aanwezigheid van de niet voorlopig gehechte verdachte kan voor het slachtoffer eveneens van groot belang zijn. Ook zijn er verdachten die in een andere strafzaak een onherroepelijke straf of maatregel ondergaan; deze zijn niet voorlopig gehecht maar wel gemakkelijk te traceren en te transporteren.

Vast moment spreekrecht

In het voorstel wordt een vast moment waarop van het spreekrecht gebruik kan worden gemaakt voorgesteld. Het belang dat -voorafgaand aan de zitting- duidelijk is wanneer de spreekgerechtigde zijn verklaring kan afleggen. De 3RO ondersteunt het voorstel om dit te doen voordat de officier van justitie zijn requisitoir zal houden zodat de officier in zijn requisitoir ook nog rekening kan houden met uitspraken van het slachtoffer. Vanuit de praktijk krijgt de 3RO door dat het spreekrecht uitoefenen voor het requisitoir een geschikt moment is, in elk geval nadat de verdachte is gehoord en nadat indien aanwezig de reclassering haar visie op de voortgang heeft gegeven.

Uitbreiding kring van wettelijke spreekgerechtigden

De 3RO ondersteunt ook het belang van de uitbreiding van de kring van spreekgerechtigden.

Wij hopen met deze reactie een positieve bijdrage te hebben geleverd aan de verbetering van het wetsvoorstel.

Met vriendelijke groet,
mede namens mijn collega's Ellen Sinnige van de Stichting
Verslavingsreclassering GGZ en Hans Martin-Don van het Leger des Heils,
Jeugdbescherming en Reclassering,

algemeen directeur